

Digital and Smart Libraries Researches

Winter (2025) -(-): -

 <https://doi.org/>

ORIGINAL ARTICLE

The Relationship between Digital Information Synthesis and Assessment Skills and Job Performance (Case Study of Public Libraries in Qom)

Saeed Ghaffari¹, Masoud Bakhtiari²

1. Associate Professor,
Department of Information
Science and Knowledge, Payam
Noor University, Tehran, Iran.

2. Assistant Professor,
Accounting Department, Payam
Noor University, Tehran, Iran.

*Correspondence

Saeed Ghaffari

E-mail: s.ghaffari@pnu.ac.ir

Received: 20/July/2024

Accepted: 13/oct/2024

How to cite

Ghaffari, S., Bakhtiari, M. (2025).
The Relationship between Digital
Information Synthesis and
Assessment Skills and Job
Performance (Case Study of Public
Libraries in Qom), 8(29), 1-13.

ABSTRACT

Purpose: The main goal of the research is to identify the relationship between digital information synthesis and assessment skills and the job performance of librarians in public libraries in Qom.

Method: The present study is applied in terms of purpose and was conducted by survey method. The research population is 112 librarians of public libraries in Qom city and the sample size was determined using Cochran's sample size formula of 86 people and the sample members were selected by simple random sampling method. The research data were collected by two questionnaires: digital information synthesis and assessment skills and job performance questionnaire and were analyzed in two descriptive and inferential sections using SPSS 26 software.

Findings: The findings of the study showed that librarians in Qom public libraries had low digital information synthesis and evaluation skills, but were in a favorable position in terms of job performance. There is a significant and direct relationship between digital information synthesis and evaluation skills and librarians' job performance. The results of testing other hypotheses also showed that there is a significant difference between the level of digital information synthesis and evaluation skills of librarians based on their educational degree and service experience. However, there is no significant difference between the level of job performance of librarians in Qom public libraries and service experience.

Conclusion: The results of this study can inform the officials of the Qom Public Library Institution about the status of digital information synthesis and assessment skills and librarians' job performance so that, by utilizing the results of this study, they can plan and make better decisions to improve digital information synthesis and assessment skills in librarians and their job performance. By holding training classes and programs like this, they can take action to increase digital information synthesis and assessment skills and librarians' job performance. These measures can ultimately help improve the status of public libraries in society.

KEYWORDS

Digital information integration and measurement, Job productivity, Qom public libraries.

© 2025, by the author(s). Published by Payame Noor University, Tehran, Iran.

This is an open access article under the CC BY 4.0 license

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

<https://arsmb.journals.pnu.ac.ir/>

پژوهش های کتابخانه های دیجیتالی و هوشمند

سال - شماره -، پیاپی، فصل سال (-)

 <https://doi.org/>

«مقاله پژوهشی»

ارتباط مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی (مطالعه موردی کتابخانه های عمومی شهر قم)

سعید غفاری <https://orcid.org/0000-0002-1030-9234>، مسعود بختیاری* <https://orcid.org/0000-0002-8933-8969>

چکیده

هدف: هدف اصلی پژوهش شناسایی رابطه مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی با راندمان شغلی کتابداران کتابخانه های عمومی شهر قم می باشد.

روش: پژوهش حاضر از حیث هدف کاربردی و به شیوه پیمایشی انجام شده است. جامعه پژوهش تعداد ۱۱۲ نفر کتابداران کتابخانه های عمومی شهر قم هستند و حجم نمونه با استفاده از فرمول حجم نمونه کوکران ۸۶ نفر تعیین شد و اعضای نمونه به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. داده های پژوهش به وسیله دو پرسشنامه مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و پرسشنامه راندمان شغلی گردآوری شد و با استفاده از نرم افزار SPSS 26 در دو بخش توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد که کتابداران کتابخانه های عمومی قم از مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی پایینی برخوردار بودند، اما از لحاظ راندمان شغلی در وضعیت مطلوبی قرار داشتند. بین مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کتابداران رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد. نتایج آزمون فرضیه های دیگر نیز نشان داد بین میزان مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران بر اساس مدرک تحصیلی و سابقه خدمت آنها تفاوت معناداری وجود دارد. اما بین سطح راندمان شغلی کتابداران کتابخانه های عمومی شهر قم و سابقه خدمت تفاوت معناداری وجود ندارد.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از این پژوهش می تواند مسئولان نهاد کتابخانه های عمومی قم را از وضعیت مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کتابداران آگاه نماید تا با بهره گیری از نتایج این پژوهش، بتوانند جهت ارتقاء مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی در کتابداران، و راندمان شغلی آنان برنامه ریزی و تصمیم گیری بهتری داشته باشند و با برگزاری کلاس های آموزشی و برنامه هایی از این قبیل، جهت افزایش مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کتابداران اقدام نمایند. این اقدامات در نهایت می تواند به ارتقای جایگاه کتابخانه های عمومی در جامعه کمک نماید.

واژه های کلیدی

ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال، راندمان شغلی، کتابخانه های عمومی قم.

۱. دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
۲. استادیار، گروه حسابداری، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

نویسنده مسئول: سعید غفاری
رایانامه:

s.ghaffari@pnu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۱۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۱۹

استناد به این مقاله:

غفاری، سعید؛ بختیاری، مسعود (۱۴۰۴).
عنوان مقاله. عنوان نشریه به صورت
ایتالیک، سال (شماره)، صفحه.

مقدمه

از آنجا که یکی از مسائل مهم سازمانی، کاهش میزان راندمان شغلی کارکنان است (سیاسر، ۱۳۹۸)، سازمان ها همواره به دنبال افزایش راندمان کارکنان و بهینه سازی امور خود بوده (عصاره و همکاران، ۱۳۹۵) و سعی می کنند که راندمان کارکنان خود را مورد ارزیابی قرار دهند؛ زیرا سنجش راندمان واقعی کارکنان و تشخیص نقاط قوت و ضعف آنها با استفاده از روش های علمی در این زمینه موجب رضایت کارکنان و ایجاد انگیزه برای بهبود راندمان آنها شده و در نهایت کارایی و اثربخشی سازمان میسر می گردد. اما امروزه علی رغم توسعه دانش در حوزه مدیریت منابع انسانی، سازمان های کشور ما اغلب از استعدادها و نقاط قوت و ضعف کارکنان خود، آگاهی کافی نداشته و نمی توانند کیفیت و کمیت راندمان آن ها را درست تشخیص دهند و در این صورت نمی توان برای رفع نقاط ضعف آن ها تمهیداتی اندیشید، در نتیجه نوعی رخوت، سازمان را در بر خواهد گرفت و کارکنان هیچگونه پیشرفتی نخواهند داشت. این موضوع برای کتابخانه های عمومی نیز که به عنوان یکی از مهم ترین ارکان ایجاد پیوند میان انسان و اطلاعات به شمار می روند و در صف اول ارتباط با آحاد جامعه قرار دارند، از اهمیت بالایی برخوردار است. وظایف اجتماعی کتابخانه های عمومی ایجاب می کند که راندمان کتابداران این نهاد به صورت منظم مورد ارزیابی قرار گیرد (رحیمی و همکاران، ۱۳۹۸). زیرا با ارزیابی راندمان کتابداران کتابخانه های عمومی، نقاط قوت و ضعف راندمان آن ها شناسایی شده و به تبع آن امکان هدایت راندمان در مسیری هدفمند ممکن می شود (زارعی و سامع سیاهکلرودی، ۱۳۹۷).

در دهه های اخیر ظهور فناوری های نوین اطلاعاتی و ارتباطی تأثیرات شگرفی در همه جنبه های زندگی داشته است. این تأثیرات در محیط های اطلاعاتی چشمگیرتر بوده است. کتابخانه ها نیز به عنوان یکی از مراکز اطلاعاتی از این اثرات به دور نبوده اند. اثرات این فناوری ها در کتابخانه ها منجر به ایجاد کتابخانه های دیجیتال شده است (غفاری و بختیاری، ۱۴۰۳). از سوی دیگر در عصر دیجیتال، داشتن مهارت سواد دیجیتالی از توانمندی های مهم برای کارکنان سازمان ها بوده و ارتقاء آن برای سازمان ها بسیار سودمند است. سواد دیجیتالی به معنای دانستن در مورد فناوری مختلف و درک نحوه استفاده از آن، و همچنین داشتن آگاهی از تأثیر آن ها بر افراد و جوامع می باشد. سواد دیجیتالی به کارکنان برای برقراری ارتباط با دیگران، انجام کار موثرتر و افزایش بهره وری

کارکنان به ویژه با کسانی که مهارت و سطح تخصص مشابه دارند، قدرت می بخشد (مارتین^۱، ۲۰۰۵). ارتقاء مهارت سواد دیجیتالی باعث افزایش مجموعه ای از توانمندی ها در کارکنان شده که در انجام وظایف کاری آنان تأثیرگذار هستند. مهارت سواد دیجیتال با استفاده موثر از ابزارهای فناورانه ای که انجام بهینه تر و سهل تر فعالیت ها را سبب می شود، کارکنانی توانمندتر می سازد. داشتن مهارت در زمینه فناوری باعث بهینه سازی و ساده تر کردن فعالیت های رایانه ای و یا رسانه ای کارکنان می شود و آن ها را یک قدم از بقیه جلوتر می اندازد و کارکنانی که از سواد دیجیتال بی بهره اند و یا سطح اندکی از آن را واجد هستند، نمی توانند سازمان خود را به خوبی پیش ببرند (منطق و جباری، ۱۴۰۱).

این در حالی است که یکی از عوامل اثرگذار بر بازدهی افراد، مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی است. کتابداران کتابخانه های عمومی نیز به عنوان کارکنان سازمان خدماتی به دلیل تأثیر خدماتشان در جامعه و گستردگی طیف مراجعه کنندگان و تسلط بر ابزارها و فناوری های نوین، همواره نیازمند خودآموزی و بازآموزی مستمر هستند (سیاسر، ۱۳۹۸). این کتابداران که از سویی با تغییرات فناوری، افزایش حجم اطلاعات و نیاز سازمان به کارکنان باتجربه به منظور بالابردن کارایی سازمان، مواجه هستند (راهچمنی، ۱۳۹۷) و از طرف دیگر در دوره تکامل سریع فناوری اطلاعات، پایه های حرفه ای خود را متزلزل می دانند، باید بر آموزش مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی بیش از مهارت های ارزیابی منابع و تسلط بر ابزار جستجو تمرکز کنند (جونز^۲، ۱۹۹۶) و به طور مداوم خود را متناسب با تغییر نیاز مشتریان هماهنگ سازند (پنگ^۳، ۲۰۱۴). آن ها برای انجام وظایف شغلی خود باید توانایی سؤال پرسیدن، تفسیر و پاسخگویی به سوالات تحلیلی مراجعان را داشته باشند. بنابراین داشتن این نوع مهارت تفکر برای آن ها ضرورت دارد، زیرا منجر به نظم فکری آن ها می شود. کتابداران باید با بررسی ارزش و هدف موضوع و موجودیت، رابطه و راندمان به روش منظم، پایدار، عقلانی، استدلالی، انتقادی و پرسش و پاسخ، به قضایای صحیح دست یابند (معتمدی و همکاران، ۱۳۹۳). اما مسئله اصلی این است چرا در برخی از سازمان ها به ارتقاء سواد دیجیتالی توجه کافی نمی شود و اهمیت بالقوه آن در میان کارکنان درک نمی شود؟

¹ Martin

² Jones

³ Peng

در دنیای امروز که اطلاعات دیجیتال نقش محوری در فعالیت‌های حرفه‌ای ایفا می‌کند، تسلط بر مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات برای کارکنان کتابخانه‌های عمومی اهمیت ویژه‌ای یافته است. این مهارت‌ها نه تنها کیفیت ارائه خدمات اطلاعاتی را افزایش می‌دهند، بلکه به طور مستقیم بر بازدهی شغلی و کارآمدی سازمانی تأثیرگذارند. با توجه به تغییر ماهیت منابع اطلاعاتی از سنتی به دیجیتال، بررسی ارتباط این مهارت‌ها با بازدهی شغلی می‌تواند به شناسایی نیازهای آموزشی، ارتقاء سواد دیجیتال کارکنان، و بهبود کیفیت خدمات کتابخانه‌ها منجر شود. بنابراین، پرداختن به این موضوع از یک سو به توسعه علمی حوزه منابع انسانی و سواد اطلاعاتی کمک می‌کند و از سوی دیگر، پاسخگویی کتابخانه‌های عمومی به نیازهای اطلاعاتی جامعه را بهبود می‌بخشد. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف سنجش رابطه بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و سطح بازدهی شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم طراحی شده است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

راندمن کارکنان را می‌توان به عنوان یک عامل تعیین کننده در شکست یا موفقیت یک سازمان در نظر گرفت (آموتند و آنگ بلی^۱، ۲۰۲۱). زیرا حضور کارکنانی با راندمن شغلی مطلوب که دارای استعدادهای خاص آن شغل باشند، یکی از ملاک‌های برتری یک سازمان به سازمان دیگر است (شعبانی و همکاران، ۱۳۹۸). از آنجا که راندمن شغلی یک معیار مهم است که با نتایج و موفقیت سازمانی در ارتباط است (اوگو و اوگو^۲، ۲۰۱۷) سازمان‌ها همواره سعی می‌کنند که راندمن شغلی کارکنان خود را مورد توجه قرار دهند.

در کتابخانه‌ها نیز همانند دیگر سازمان‌ها نبود فهرستی از معیارها، ویژگی‌ها و مهارت‌های کتابداران، ارزیابی راندمن آنها را با مشکل روبرو می‌کند و باعث می‌شود که کتابداران شناخت و آگاهی صحیحی از وظایف خود نداشته و همچنین شاخصی جهت ارزیابی راندمن خود نداشته باشند. طبیعی است که با نبود معیاری جهت سنجش راندمن کتابداران و مشخص نبودن مسئولیت‌ها، کیفیت ارائه خدمات به کاربران کاهش می‌یابد (خادمی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۷). راندمن کارکنان را می‌توان با ارزیابی سه معیار ویژگی‌ها، رفتارها و نتایج کاری مورد ارزیابی قرار داد. معیار ارزیابی ویژگی‌ها بر

خصوصیات و ویژگی‌ها تمرکز دارد و علی‌رغم محبوبیت و رایج بودن ذاتاً ذهنی‌گرا هستند. ارزیابی رفتارها، اطلاعات عملکردیانه‌تری را فراهم می‌سازند و ارزیابی نتایج بر نتایج کاری قابل اندازه‌گیری افراد تمرکز دارند (علوی و مشفق، ۱۳۸۷).

برخورداری از قدرت تفکر از ویژگی‌های اساسی انسان است، به‌طوری‌که امروزه بشر تمامی دستاوردهای خود را مدیون قدرت تفکر است (جهانی، ۱۳۹۹). تفکر جریانی است که فرد تلاش می‌کند به وسیله آن مشکلی را شناسایی و با استفاده از تجربیات خود نسبت به حل آن اقدام کند. جان دیویی یکی از اولین فیلسوف و پژوهشگرانی بود که بین سطوح تفکر تمایز قائل شد و ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال را به عنوان فعالیت‌های سطح بالاتر جستجو و قضاوت که در حل مسئله مورد استفاده قرار می‌گیرد، شنا

سای کرد (دیلون^۳، ۲۰۱۲).

امروزه برای اینکه افراد بتوانند در عرصه‌های مختلف جامعه حضوری فعال و منطقی داشته باشند، نیازمند توجه و دستیابی به مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال هستند، زیرا با ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال افراد یاد می‌گیرند که هیچ اندیشه‌ای را اندیشه نهایی یا مطلقاً صحیح تصور نکنند (رهنا و همکاران، ۱۳۹۳).

آن‌ها با برخورداری از مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال قادر خواهند بود پیوندهای منطقی بین ایده‌های مختلف را درک کنند، استدلال‌های مختلف را شناسایی، سازماندهی و ارزیابی نمایند، ناهمسانی‌ها و اشتباهات معمول در استدلال‌ها را کشف کنند، مشکلات را به طور نظاممند حل کنند، تناسب و اهمیت ایده‌ها را دریابند و روی توجیه و دلایل منطقی باورها و ارزش‌های شخصی خودشان تأمل کنند. ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال به عنوان یک مهارت اساسی برای همکاری عاقلانه در یک جامعه دموکراتیک شناخته می‌شود. در دنیای مدرن امروزی، این مهارت، توانایی افراد را جهت به چالش کشیدن تفکراتشان نشان می‌دهد (حامدی نسب و عزیزی، ۱۴۰۰).

در ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال با مشخص شدن و مورد ارزیابی قرار گرفتن عوامل تأثیرگذار بر رفتارها و نگرش‌ها سعی می‌شود بیشترین استفاده مفید از مهارت‌های تفکر

¹ Omotunde & Alegbeleye

² Ugwu & Ugwu

³ DeLeon

مهارت زندگی دانش آموزان متوسطه پرداختند. جامعه آماری پژوهش دانش آموزان متوسطه دوم شهر همدان (۶۰۰۰ نفر) بودند که به روش نمونه گیری تصادفی تعداد ۳۸۶ نفر انتخاب شدند. یافته ها حاکی از آن بود که بین ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالو مهارت های سواد علمی فناورانه با مهارت زندگی و مؤلفه های آن رابطه معنی داری وجود داشت.

فخرزاد و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی توصیفی پیمایشی و با روش معادلات ساختاری، ترکیب و سنجش اطلاعات در میان اعضای هیأت علمی را مورد بررسی قرار دادند. روش جمع آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بود. جامعه آماری شامل ۴۷۵ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه یزد بودند. نتایج نشان داد که بین ترکیب و سنجش اطلاعات عجین شدن شغل رابطه متوسط و مثبتی وجود داشت.

نوروزی و علیپورحافظی (۱۳۹۸) در مقاله ای با بررسی متونی که مبحث رابط کاربر را مورد مطالعه قرار داده اند، پس از مشخص کردن معیارهای ذکر شده در متون مختلف از جمله راهبری، جستجو، طراحی، راهنمایی، تصحیح خطا، نمایش اطلاعات، قابلیت یادگیری، کنترل کاربر، جامعیت، زبان، بازخورد، سادگی، تطابق با محیط بیرونی، شخصی سازی، پشتیبانی از کاربر، تعامل، سازگاری، مشاهده وضعیت سیستم، پیشینه کاربر، انعطاف پذیری، نتیجه گرفتند که از میان این معیارها، معیارهایی مانند راهبری، جستجو، طراحی، راهنمایی به لحاظ بسامد تکرار در بین متون و منابع مورد مطالعه بیشترین اهمیت را دارند و معیارهایی مانند سازگاری، مشاهده وضعیت سیستم، پیشینه کاربر و انعطاف پذیری اهمیت کمتری نسبت به سایر معیارها دارند.

شعبانی و همکاران (۱۳۹۸) به رابطه جامعه پذیری سازمانی با عملکرد شغلی کتابداران کتابخانه های دانشگاه های دولتی اصفهان مورد بررسی قرار گرفت. ۱۰۰ نفر با استفاده از فرمول کوکران به عنوان نمونه انتخاب شدند. از پرسشنامه جمعیت شناختی محقق ساخته، جامعه پذیری سازمانی تأویرمینا^۱ (۲۰۰۷) و پرسشنامه عملکرد شغلی پاترسون (۱۹۸۹) به عنوان ابزار گردآوری اطلاعات استفاده شد. یافته ها حاکی از رابطه مستقیم و معناداری بین همه ابعاد جامعه پذیری سازمانی با ابعاد عملکرد شغلی کتابداران دانشگاهی شهر اصفهان بود.

رحیمی و همکاران (۱۳۹۸) پژوهشی پیمایشی با هدف بررسی رابطه نگرش های شغلی (اشتقاق شغلی، تعهد سازمانی و

صورت گیرد. برای انجام چنین تفکری و به منظور رسیدن به چنین عملکردی، نقش مهارت های شناختی ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی بسیار قابل توجه است. این مهارت ها شامل پنج بخش تجزیه و تحلیل، ارزشیابی، استنباط، استدلال استقرائی و استدلال قیاسی است. تجزیه و تحلیل به معنی فهم و درک و بیان معانی مرتبط با تجربیات مختلف و شناسایی هدف مطالب و درک رابطه بین آنها است. ارزشیابی عبارت است از مشخص کردن اعتبار مطالب و بررسی نحوه رابطه بین آنها. استنباط به معنی توانایی فرد در نتیجه گیری از مطالب است. استدلال استقرایی به معنی نتیجه گیری بر مبنای دلایل منطقی است و استدلال قیاسی به معنی نتیجه گیری بر مبنای یک اصل کلی است (سرگزی و همکاران، ۱۳۹۴).

به طور خلاصه پیشینه داخلی و خارجی پژوهش به صورت زیر است:

محمد اسماعیل (۱۴۰۱) با ارزیابی تطبیقی کاربرپذیری وب سایت های کتابخانه های ملی کشورهای جمهوری اسلامی ایران، عراق و ترکیه براساس ۱۶۰ مؤلفه براساس یک وب سایت فرضی با ۶۶۳ امتیاز مشخص کرد که وب سایت کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران با ۵۹۴ امتیاز در رده اول و ترکیه با ۴۸۵ امتیاز در رده دوم و عراق با ۳۳۰ امتیاز در رده سوم قرار گرفتند.

حامدی نسب و عزیزی (۱۴۰۰) در پژوهشی کاربردی، نقش واسطه ای ترکیب و سنجش اطلاعات در ارتباط بین ویژگی های شخصیتی و خلاقیت با عملکرد تحصیلی دانشجویان را بررسی کردند. جامعه آماری کلیه دانشجویان مهندسی دوره کارشناسی سال تحصیلی ۹۷-۹۸ دانشگاه بیرجند بود که ۱۸۰ دانشجو به روش نمونه گیری طبقه ای نسبی به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها سه پرسشنامه مهارت ترکیب و سنجش اطلاعات کالفرینا (فرم ب)، پرسشنامه معیار خلاقیت و پرسشنامه مقیاس شخصیتی بود. جهت سنجش عملکرد تحصیلی دانشجویان، معدل کل سال قبل آنها در سال تحصیلی ۱۳۹۶ در نظر گرفته شد. نتایج تأثیر مستقیم و معناداری بین مهارت ترکیب و سنجش اطلاعات و عملکرد تحصیلی دانشجویان را نشان داد.

زهره وند و طباطبایی (۱۳۹۹) به بررسی رابطه ترکیب و سنجش اطلاعات و مهارت های سواد علمی فناورانه بر

ضاییت شغلی) با عملکرد شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر کرمان شاه انجام دادند. ابزار گردآوری داده‌ها چهار پرسشنامه استاندارد بود. نتایج حکایت از رابطه مثبت و معنی‌داری بین اشتیاق شغلی، رضایت شغلی و تعهد سازمانی با عملکرد شغلی کتابداران داشت.

فرج پهلوی و زوارقی (۱۳۹۵) تحقیقی روی شش اپک وب بنیاد ایران از نظر ویژگی‌های نمایشی و رابط کاربری انجام داده‌اند. در نهایت از نظر نمایشی پارس آذرخش با ۹۸/۲ رتبه اول را کسب کرد سپس نوسا با ۹۳/۶ نمره، پیام با ۸۹/۴ نمره، اراکل با ۷۷/۶ نمره، ایرانداک با ۶۸/۲ نمره، و گنجینه با ۳۶ نمره به ترتیب دوم تا ششم شدند. از نظر رابط کاربری: پارس آذرخش، نوسا، پیام، اراکل، ایرانداک و در نهایت گنجینه قرار می‌گیرند.

لی و همکاران^۱ (۲۰۲۱) در پژوهشی به ارزیابی ترکیب و سنجش اطلاعات دانشجویان پزشکی پرداختند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه بود. جامعه آماری شامل ۲۶۹ دانشجوی پزشکی دانشگاه جیلین بود. میانگین نمره ترکیب و سنجش اطلاعات شرکت‌کنندگان، نشان‌دهنده سطح خوب ترکیب و سنجش اطلاعات آنان بود و ترکیب و سنجش اطلاعات با توجه به متغیرهای جنسیت و یا سال تحصیل تفاوت معناداری نداشت.

تلا و ایبائیه^۲ (۲۰۲۰)، انگیزه، رضایت و عملکرد شغلی را در بین کتابداران شش کتابخانه منتخب دانشگاهی در نیجریه بررسی کردند. جامعه آماری متشکل از کتابداران حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای بودند که ۱۸۰ کتابدار در شش کتابخانه دانشگاهی نیجریه به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بود. نتایج نشان داد کتابداران حرفه‌ای کتابخانه به‌طور قابل توجهی انگیزه کاری بهتری نسبت به هم‌تایان غیرحرفه‌ای خود داشتند و همبستگی قابل توجهی بین انگیزش کارکنان و عملکرد شغلی و بین رضایت شغلی و عملکرد شغلی وجود داشت. دو عامل انگیزه و رضایت نیز سهم قابل توجهی در تعیین عملکرد شغلی کتابداران داشت.

اوموتند و آلبلی (۲۰۲۱) در پژوهشی پیمایشی به بررسی عملکرد شغلی کتابداران و ارتباط آن با روش‌های مدیریت استعداد کتابداران در کتابخانه‌های دانشگاهی جنوب غربی

نیجریه پرداختند. روش سرشماری برای پوشش تمام ۳۶۴ کتابدار کتابخانه‌های دانشگاهی مورد استفاده قرار گرفت. یافته‌ها سطح عملکرد شغلی کتابداران را متوسط و رابطه مثبت و معناداری بین شیوه‌های مدیریت استعداد و عملکرد شغلی کتابداران نشان داد.

ویالار و زومر^۳ (۲۰۱۹) در پژوهشی رابط کاربر چهار پایگاه ساینس دایرکت، پروکوئست دایرکت، اسکوهاست و امرالد را براساس ویژگی‌های عمده و رابط، انتخاب پایگاه، دستکاری نتایج و گزینه کمک، مورد مقایسه و بررسی قرار دادند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که با توجه به تجاری بودن هر چهار نظام شباهت زیادی بین رابط کاربر این پایگاه‌ها وجود دارد، اما تفاوت‌هایی نیز مشاهده می‌شود. در مقوله ویژگی‌های عمومی، امکانات ساینس دایرکت و پروکوئست دایرکت بیشتر است. در مقوله انتخاب پایگاه، امکانات پروکوئست بیشتر بوده و در مقوله دستکاری نتایج و گزینه کمک، ساینس دایرکت و پروکوئست دایرکت برترین بوده‌اند. در نهایت پژوهشگران ذکر کرده‌اند که هر چهار پایگاه امکانات رابط کاربر با کیفیتی دارند.

مک مولین^۴ (۲۰۱۸) در رساله دکترای خود رابطه سواد اطلاعاتی و ترکیب و سنجش اطلاعات را در جمعیت کمی از دانشجویان کارشناسی یک دانشگاه خصوصی در تگزاس بررسی کرد. در این پژوهش، دو ابزار ارزیابی استاندارد جهت گردآوری داده‌ها استفاده شد. نتایج پژوهش رابطه معنادار، مثبت و متوسطی را بین سواد اطلاعاتی و ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال دانشجویان تأیید کرد.

زنگ و چنگ^۵ (۲۰۱۳) با ارزیابی معیارهایی در ۲۰ ابر موتور جداولی در مقوله‌های پوشش، نمایش نتایج، منطق جستجو، عملکرد، گزینه‌های کنترل بر جستجو صورت دادند. سپس همه موتورهای را براساس جداول مورد مقایسه قرار دادند و در نهایت پس از مشخص شدن نقاط قوت و ضعف موتورهای به این نتیجه رسیدند که ابر موتورهای کارتو و اینفوگرید را به عنوان ابرموتورهای برگزیده معرفی کردند.

مرور پیشینه پژوهش‌های داخلی و خارجی نشان می‌دهد که عملکرد شغلی کارکنان، به‌ویژه کتابداران، به عنوان یکی از عوامل کلیدی موفقیت سازمان‌ها همواره مورد توجه

3 Vilar & Zumer

4 McMullin

5 Zhang & Cheung

¹ Li et al

² Tella & Ibinaiye

به دلیل اینکه مهم ترین هدف این پژوهش مطالعه سواد رسانه ای و اطلاعاتی کتابداران کتابخانه های عمومی قم می باشد که به شناخت بیشتر شرایط موجود می پردازد، در زمره پژوهش های توصیفی است و چون این توصیف برای بررسی توزیع ویژگی های یک جامعه آماری به کار می رود، روش پژوهش توصیفی پیمایشی روشی است که این پژوهش با استفاده از آن انجام گرفت. از آن سو که در این پژوهش از طریق پرسشنامه از کتابداران کتابخانه های عمومی قم نظرسنجی شده است، پژوهش پیمایشی می باشد. جامعه آماری پژوهش، کتابداران کتابخانه های عمومی شهر قم که ۱۱۲ نفر می باشند در نظر گرفته شده است. در پژوهش حاضر با استفاده از جدول حجم نمونه کرجسی و مورگان، حجم نمونه برای جامعه آماری پژوهش، ۸۶ نفر تعیین شد. در پژوهش حاضر از روش نمونه گیری تصادفی ساده استفاده شده است. از ۸۶ پرسشنامه توزیع شده بین کتابداران، ۸۳ پرسشنامه تکمیل و دریافت شد (۹۵٪) و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته های پژوهش

آمار توصیفی

در پژوهش حاضر، ابتدا پس از گزارش اطلاعات جمعیت شناختی در قالب جدول، برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی شامل میانگین، بیشترین نمره، کمترین نمره، انحراف استاندارد استفاده شده است. در مرحله بعدی برای آگاهی از میزان کجی و معنادار بودن یا نبودن کجی ها از آزمون کلموگروف-اسمیروف استفاده شد. پس از توصیف داده ها، از آمار استنباطی برای پاسخ گویی به سؤالات با استفاده از نرم افزار SPSS پرداخته شد.

آمار توصیفی اطلاعات جمعیت شناختی پاسخ دهندگان:

طبق جدول ۱ معادل ۲۷/۷ درصد پاسخ دهندگان مرد و ۷۲/۳ درصد آنان نیز زن بودن؛ همان طور که داده های جدول ۱ نشان می دهد قسمت عمده پاسخگویان زن بودند (۷۲ درصد).

پژوهشگران بوده است. مطالعاتی مانند پژوهش آموختند و آگ بلی (۲۰۲۱) و شعبانی و همکاران (۱۳۹۸) بر اهمیت استعداد های فردی و جامعه پذیری سازمانی در ارتقای عملکرد شغلی تأکید کرده اند. همچنین تحقیقاتی نظیر رحیمی و همکاران (۱۳۹۸) و تلا و اینائه (۲۰۲۰) نشان داده اند که نگرش های شغلی، انگیزش و رضایت کاری، نقش تعیین کننده ای در بهبود عملکرد شغلی دارند. از سوی دیگر، پژوهش هایی چون حامدی نسب و عزیزی (۱۴۰۰) و فخرزاد و همکاران (۱۳۹۹) بر مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی به عنوان پیش بینی کننده های مهم عملکرد تحصیلی و شغلی تأکید داشته اند. مطالعات مک مولین (۲۰۱۸) و لی و همکاران (۲۰۲۱) نیز رابطه مثبت میان سواد اطلاعاتی، مهارت های شناختی، و عملکردی را تأیید کرده اند. با توجه به این یافته ها، می توان نتیجه گرفت که ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی نه تنها در حوزه آموزش بلکه در محیط های کاری مانند کتابخانه ها اهمیت فزاینده ای یافته و بررسی ارتباط این مهارت ها با عملکرد شغلی کتابداران می تواند گامی مؤثر در ارتقای کیفیت خدمات کتابخانه های عمومی باشد. در پی پاسخ به سؤالات پژوهش فرضیات زیر بیان می گردد:

۱. بین میزان مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و سطح راندمان شغلی کتابداران رابطه معناداری وجود دارد.

۲. بین میزان مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران با مدارک تحصیلی مختلف تفاوت معناداری وجود دارد.

۳. بین سطح راندمان شغلی کتابداران دارای سوابق خدمت مختلف تفاوت معناداری وجود دارد.

روش شناسی پژوهش

جدول ۱- توزیع فراوانی نمونه مورد مطالعه بر حسب جنسیت

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی
مرد	۲۳	۲۷/۷
زن	۶۰	۷۲/۳

کل	۸۳	۱۰۰
----	----	-----

طبق جدول ۲ بیشتر از نیمی از پاسخ دهندگان بین ۳۶ تا ۴۵ سال (۵۰/۶ درصد) و کمترین درصد پاسخگویان بین ۴۶ تا ۵۵ سال سن داشتند. (۸/۴ درصد).

جدول ۲- توزیع فراوانی نمونه مورد مطالعه بر حسب سن

سن	فراوانی	درصد فراوانی
۲۶-۳۵ سال	۳۴	۴۱
۳۶-۴۵ سال	۴۲	۵۰/۶
۴۶-۵۵ سال	۷	۸/۴
کل	۸۳	۱۰۰

طبق جدول ۳ بیشترین مدرک تحصیلی، کارشناسی ارشد (۵۱/۸ درصد) و کمترین آن کاردانی (۱۲ درصد) بود.

جدول ۳- توزیع فراوانی نمونه مورد مطالعه بر حسب سطح تحصیلات

تحصیلات	فراوانی	درصد فراوانی
کاردانی	۱۰	۱۲
کارشناسی	۳۰	۳۶/۲
کارشناسی ارشد	۴۳	۵۱/۸
کل	۸۳	۱۰۰

طبق داده های جدول ۴ بیشترین درصد پاسخگویان را افراد دانش آموخته رشته کتابداری (۶۰/۲ درصد) تشکیل دادند.

جدول ۴- توزیع فراوانی نمونه مورد مطالعه بر حسب رشته تحصیلی

رشته تحصیلی	فراوانی	درصد فراوانی
کتابداری	۵۰	۶۰/۲
غیر کتابداری	۳۳	۳۹/۸

آمار استنباطی

پاسخ به سوالات پژوهش

سؤال ۱: وضعیت مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران چگونه است؟

هدف از طرح این سؤال بررسی وضعیت مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران کتابخانه های عمومی شهر قم و مقایسه آن با سطح متوسط بود. بدین منظور در پرسشنامه ۳۴ سؤال چند گزینه ای در ۵ حوزه مهارت های شناختی ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی وجود داشت و چون برخی سوالات مربوط به دو مهارت بود، در کل، تعداد سوالات ۶۴ سؤال شامل تجزیه و تحلیل (سؤال ۹)، ارزشیابی (سؤال ۱۴)، استنباط (سؤال ۱۱)، استدلال استقرایی (سؤال ۱۴) و استدلال قیاسی (سؤال ۱۶) بود.

در محاسبه نمره کل مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی، سؤالاتی که جزو سوالات دو مهارت لحاظ می شدند، فقط یکبار نمره دهی شدند. از این رو، حداکثر نمره کل مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی، در این آزمون ۳۴ بود. به این

صورت که به هر پاسخ صحیح نمره ۱ و به پاسخ غلط نمره صفر تعلق گرفت. ولی برای محاسبه نمره هر یک از مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی، نمره همه سوالات مربوط به آن مهارت (بدون توجه به اینکه برخی سوالات در مهارت دیگر هم وجود داشت)، لحاظ شد.

با توجه به حداکثر نمره کل این آزمون، میانگین تعیین شده برای قضاوت در مورد وضعیت کلی مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران عدد ۱۷ بود. به این معنی که کسب نمره بالاتر از ۱۷ نشان دهنده بالا بودن میزان مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی از حد متوسط و نمره کمتر از ۱۷ نیز به معنی کمتر بودن مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران از حد متوسط بود. در جدول زیر میانگین نمرات مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی در نمونه مورد بررسی قرار گرفت و نتایج آن در جدول زیر ارائه شد.

جدول ۵- آماره های توصیفی مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی پاسخگویان

ردیف	مهارت	میانگین	درصد	انحراف معیار
۱	تجزیه و تحلیل	۲/۸۸	۳۱/۸۹	۱/۵۷
۲	ارزشیابی	۴/۳۸	۳۱/۱۶	۱/۵۹
۳	استنباط	۲/۹۰	۲۶/۲۰	۱/۴۹
۴	استدلال استقرایی	۳/۷۴	۲۶/۵۹	۱/۸۸
۵	استدلال قیاسی	۵/۱۲	۳۱/۸۹	۱/۹۸
۶	کل	۱۰/۱۲	۲۹/۷۲	۳/۳۶

براساس جدول ۵ می توان گفت که در سطح نمونه پژوهش، میانگین نمرات همه مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و کل مهارت ها پایین تر از سطح متوسط بود. با توجه به اینکه تعداد سوالات هر مهارت متفاوت بود، جهت مقایسه، میانگین نمره هر

مهارت به درصد محاسبه شد. بر این اساس، بالاترین نمره مربوط به مهارت استدلال قیاسی و کمترین نمره مربوط به مهارت استنباط بود. جهت تعمیم نتایج به سطح جامعه پژوهش و مقایسه میانگین هر یک از مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی با سطح

متوسط از آزمون تی یک نمونه‌ای استفاده شد که نتایج آن در جدول
زیر ارائه شده است.

آماده به انتشار

جدول ۶- نتایج آزمون تی یک نمونه ای برای مقایسه میانگین نمرات مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی با سطح متوسط

مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی	آماره تی	سطح آزادی	اختلاف میانگین	نتیجه آزمون
تجزیه و تحلیل	-۹/۷۷	۰/۰۰۰	-۲/۱۶	معنی داری
ارزشیابی	-۱۱/۸۷	۰/۰۰۰	-۲/۶۶	معنی داری
استنباط	-۱۴/۹۳	۰/۰۰۰	-۳/۱۴	معنی داری
استدلال استقرایی	-۱۲/۴۶	۰/۰۰۰	-۳/۳۰	معنی داری
استدلال قیاسی	-۱۰/۴۷	۰/۰۰۰	-۲/۹۲	معنی داری
کل	-۱۴/۶۰	۰/۰۰۰	-۶/۹۲	معنی داری

مطابق یافته های جدول ۶، سطح معناداری آزمون در مورد همه مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و در کل، کمتر از ۰/۰۵ بود. در نتیجه می توان گفت که بین میانگین نمرات مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران با حد متوسط تفاوت معناداری وجود داشت. همچنین با توجه به منفی بودن اختلاف میانگین، با اطمینان ۹۵ درصد می توان گفت که میانگین نمرات تمام مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران کتابخانه های عمومی شهر قم و کل مهارت ها، پایین تر از حد متوسط می باشد.

سؤال ۲: سطح راندمان شغلی کتابداران چگونه است؟

مطلوب (۴) مقایسه شد. براین اساس چنانچه میانگین ها بیشتر از ۴ باشند، سطح راندمان شغلی پاسخگویان در سطح مطلوب قرار دارد. میانگین نمرات شاخص های بازدهی شغلی در نمونه مورد محاسبه و نتایج آن در جدول ۷ آورده شده است.

این سؤال با هدف تعیین سطح راندمان شغلی کتابداران طراحی شد. از آنجا که انتظار می رود راندمان شغلی کتابداران در سطح مطلوب باشد، راندمان شغلی کتابداران با سطح مطلوب (نقطه ۸۰٪ = میانگین ۴) مقایسه شد. بدین منظور ابتدا میانگین راندمان شغلی در نمونه مورد بررسی محاسبه و سپس میانگین به دست آمده با حد

جدول ۷ - آماره ها توصیفی راندمان شغلی پاسخگویان

ردیف	شاخص های راندمان شغلی	میانگین	انحراف معیار
۱	اخلاقی - ارزشی	۴/۴۱	۰/۳۶
۲	عملکردی	۴/۴۹	۰/۳۵
۳	فرآیندی	۴/۴۱	۰/۳۸
۴	کل	۴/۴۴	۰/۳۳

شاخص ها با حد مطلوب، از آزمون تی یک نمونه ای استفاده شد. نتایج این آزمون جهت مقایسه میانگین شاخص های راندمان شغلی کتابداران با سطح مطلوب (۴) در جدول ۸ ارائه شده است.

همانطور که جدول ۷ نشان می دهد، میانگین تمام شاخص های راندمان شغلی از حد مطلوب (۴) بالاتر بود. در میان شاخص ها، با تفاوت اندکی، بیشترین میانگین مربوط به شاخص عملکردی و کمترین میانگین مربوط به شاخص فرآیندی بود. با توجه به اینکه نتایج به دست آمده متعلق به نمونه های مورد بررسی بود، جهت تعمیم این نتیجه به جامعه پژوهش و مقایسه میانگین هریک از

جدول ۸ - نتایج آزمون تی یک نمونه ای جهت مقایسه شاخص های راندمان شغلی با سطح مطلوب

شاخص ها	آماره تی	سطح معنی داری	اختلاف میانگین	نتیجه آزمون
اخلاقی - ارزشی	۸/۱۶	۰/۰۰۰	۰/۴۱	معنی داری
عملکردی	۹/۰۰	۰/۰۰۰	۰/۴۹	معنی داری
فرآیندی	۷/۵۵	۰/۰۰۰	۰/۴۱	معنی داری
کل	۹/۵۵	۰/۰۰۰	۰/۴۴	معنی داری

نتایج آزمون تی یک نمونه‌ای در جدول ۸ نشان داد که سطح معناداری در هر سه شاخص و در کل کمتر از ۰/۰۵ بود. در نتیجه بین میانگین شاخص‌های راندمان شغلی کتابداران و حد مطلوب تفاوت معناداری وجود داشت. با توجه به اختلاف میانگین مثبت، با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان نتیجه گرفت که میانگین تمام شاخص‌های راندمان شغلی کتابداران بالاتر از سطح مطلوب بود.

بررسی فرضیه‌های پژوهش

فرضیه ۱. بین میزان مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و سطح راندمان شغلی کتابداران رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۹- نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و راندمان شغلی

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معنی داری	نتیجه آزمون
ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال راندمان شغلی	۰/۵۰	۰/۰۶	معنی داری

جدول ۹ نشان داد که سطح معناداری مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و راندمان شغلی کوچکتر از ۰/۰۵ و بیانگر رابطه معنادار و مستقیم بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و راندمان شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم بود. به عبارت دیگر می‌توان گفت که با اطمینان ۹۵٪ بین متغیرهای مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و راندمان شغلی رابطه معنادار مثبت وجود داشت.

فرضیه ۲. بین میزان مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال کتابداران با مدارک تحصیلی مختلف تفاوت معناداری وجود دارد.

با توجه به هدف اصلی پژوهش، این فرضیه رابطه معنادار بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال و راندمان شغلی کتابداران را مورد بررسی قرار می‌دهد. باتوجه به نرمال بودن توزیع متغیرها، از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. زیرا ضریب مناسبی که همبستگی این گونه متغیرها را به خوبی توصیف می‌کند، ضریب همبستگی پیرسون است (میرزاده، ۱۳۸۸). نتایج این آزمون در جدول ۹ نشان داده شده است.

هدف از طراحی این فرضیه بررسی تفاوت معنادار بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال کتابداران با مدرک تحصیلی کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد بود. با توجه به کم بودن تعداد پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی کاردانی، جهت انجام آزمون دو گروه کاردانی و کارشناسی با هم ادغام شدند. در نتیجه جهت بررسی تفاوت بین مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال با مدرک تحصیلی مختلف از آزمون تی دو نمونه‌ای مستقل استفاده شد. نتایج آزمون در جدول ۱۰ آورده شده است.

جدول ۱۰- نتایج آزمون تی دو نمونه‌ای مستقل جهت بررسی تفاوت معنادار بین مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران بر حسب مدرک تحصیلی

متغیر	مدرک تحصیلی	میانگین	انحراف معیار	آزمون لوین	آماره تی	سطح معنی داری
ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی	و	۸/۷۷	۲/۶۵	F	Sig	۰/۰۲
	و					
	کارشناسی					۴۶
	کارشناسی ارشد	۱۱/۰۲	۳/۵۲	۲/۲۱	۰/۱۶	۰/۰۲

فرضیه ۳. بین سطح راندمان شغلی کتابداران دارای سوابق خدمت مختلف تفاوت معناداری وجود دارد.

هدف از طراحی این فرضیه تعیین تفاوت سطح راندمان شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهرقم بر اساس سابقه خدمت بود.

جدول ۱۱- آماره ها توصیفی راندمان شغلی کتابداران بر حسب سابقه خدمت

نام متغیر	سوابق خدمت	میانگین	انحراف معیار
راندمان شغلی	۱۵-۶ سال	۴/۴۱۴	۰/۳۱۴
	۲۰-۱۶ سال	۴/۴۲۱	۰/۳۳۸
	۲۱ سال به بالا	۴/۴۳۲	۰/۳۱۷

سنجش اطلاعات دیجیتالی بر راندمان تحصیلی دانشجویان تأثیر مثبت و معناداری داشت. در پژوهشی نیز فخرزاد و همکاران (۱۳۹۹) دریافتند که رابطه‌ای میان ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و عجزین شدن با شغل وجود داشت.

برای بررسی تفاوت معنادار بین مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران با مدرک تحصیلی مختلف، به علت تعداد کم پاسخگویان دارای مدرک کاردانی، دو گروه کاردانی و کارشناسی با هم ادغام شدند. جهت بررسی این فرضیه از آزمون تی دو نمونه‌ای مستقل استفاده شد. نتایج آزمون نشان داد که سطح معناداری کوچکتر از ۰/۰۵ بود. از این رو می‌توان گفت تفاوت معناداری بین میزان مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران با مدرک تحصیلی مختلف وجود داشت. به این معنی که مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران با مدرک کارشناسی ارشد بیشتر از کتابداران دارای مدرک

بحث و نتیجه‌گیری

برای بررسی رابطه مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی با راندمان شغلی کتابداران از آزمون پیرسون استفاده شد. نتایج نشان داد که سطح معناداری آزمون کمتر از ۰/۰۵ بود که بیانگر رابطه معنادار و مستقیم بین مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی شهر قم بود. به عبارت دیگر با افزایش میزان مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی در کتابداران راندمان شغلی آنها نیز افزایش می‌یابد و برعکس. همانطور که قبلاً اشاره شد تاکنون پژوهشی در مورد رابطه مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی انجام نشده است. اما در زمینه رابطه مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان تحصیلی دانشجویان، حامدی نسب و عزیزی (۱۴۰۰) و کریمی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش‌های خود دریافتند که ترکیب و

کاردانی و کارشناسی بود. این یافته با یافته حسینی‌نظر و نشاط (۱۳۹۷) همسو بود. در تبیین این یافته پژوهش می‌توان گفت به‌نظر می‌رسد نظام آموزش عالی توانسته است نقش قابل توجهی در ارتقای سطح مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران ایفا کند. همانطور که انتظار می‌رفت، کتابداران بر اساس آموزش های دریافتی در سطوح تحصیلی مختلف، از مهارت ها و توانمندی های رو به رشدی برخوردار شده اند.

به منظور تعیین تفاوت سطح راندمان شغلی کتابداران کتابخانه های عمومی شهر قم بر اساس سابقه خدمت (۱۵-۶ سال، ۲۰-۱۶ سال و ۲۱ سال به بالا) از آزمون تحلیل واریانس یک‌راهه استفاده شد. نتایج اجرای آزمون نشان داد که سطح معناداری آزمون بیشتر از ۰/۰۵ بود. به عبارت دیگر در سطح جامعه، بین سطح راندمان شغلی در حال حاضر نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند مسئولان نهاد کتابخانه های عمومی قم را از وضعیت مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کتابداران آگاه نماید تا با بهره گیری از نتایج این پژوهش، بتوانند جهت ارتقاء مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی در کتابداران، و راندمان شغلی آنان برنامه ریزی و تصمیم گیری بهتری داشته باشند و با برگزاری کلاس های آموزشی و برنامه هایی از این قبیل، جهت افزایش مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و راندمان شغلی کتابداران اقدام نمایند. این اقدامات در نهایت می‌تواند به ارتقای جایگاه کتابخانه های عمومی در جامعه کمک نماید.

کتابداران با سابقه خدمت مختلف تفاوت معناداری وجود نداشت. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش سیاسی (۱۳۹۸) همراستا بود. اما با نتایج پژوهش اوگو و اوگو (۲۰۱۷) و سکندری سیف الدینی (۱۳۹۸) همراستا نبود. انتظار می‌رفت که کتابداران با سابقه خدمت بالا راندمان شغلی بالاتری داشته باشند، اما مشاهده شد که سابقه خدمت و فعالیت در محیط کتابخانه، نتوانسته تأثیری بر راندمان شغلی کتابداران داشته باشد. به بیانی دیگر، شاید بتوان گفت که محیط و شرایط کاری کتابداران مشوق راندمان بهتر آنان نبوده است. شاید کم بودن انگیزش شغلی (اونگبو و همکاران، ۲۰۲۰)؛ رضایت شغلی (تالا و ایبنا، ۲۰۲۰)؛ نگرش شغلی (رحیمی و همکاران، ۱۳۹۸)؛ فرسودگی شغلی کتابداران (مجیدی، ۱۳۹۷) که در برخی پژوهش ها به آن اشاره شده است، در این امر اثرگذار باشد.

پیشنهاده‌ها

- در ادامه به پیشنهادهایی برای پژوهش های آتی ارائه می شود:
- ۱- پژوهشی مشابه با این پژوهش در مورد کتابداران سایر کتابخانه ها از جمله کتابخانه های دانشگاهی پیشنهاد می گردد.
 - ۲- انجام پژوهشی مشابه جهت بررسی راندمان شغلی کتابداران از نظر مسئولان و مراجعان توصیه می گردد.
 - ۳- با توجه به کم بودن تعداد پژوهش های انجام شده در زمینه مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی کتابداران، پیشنهاد می گردد در این زمینه پژوهش های بیشتری صورت گیرد و ارتباط آن با سایر متغیرها بررسی شود.
 - ۴- پیشنهاد می گردد با انجام پژوهشی، آموزش مهارت های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالی و اثربخشی آن روی کتابداران کتابخانه های عمومی مورد بررسی قرار گیرد.

منابع

سکندری سیفال‌الدینی، زهرا. (۱۳۹۸). نقش اخلاق حرفه‌ای در عملکرد شغلی کتابداران با میانجی‌گری عدم تعادل تلاش و پاداش. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند.

علوی، سید علی؛ مشفق، مهدی. (۱۳۸۷). بررسی تأثیر ارزیابی عملکرد کارکنان بر بهبود عملکرد در دانشگاه مورد مطالعه: دانشگاه امام صادق(ع). اندیشه مدیریت، ۲(۲)، ۹۵-۱۲۲.

عصاره، فریده؛ بیگدلی، زاهد؛ مروتی، ذکراه؛ حسینی، مریم. (۱۳۹۵). بررسی رابطه‌ی بین هوش فرهنگی و عملکرد شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان خوزستان، تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی، ۲۲(۱)، ۱۵۷-۱۴۱.

غفاری، سعید. بختیاری، مسعود. (۱۴۰۳). بررسی رابط کاربری صفحات وب کتابخانه‌های دیجیتال: معیارهای پیشنهادی برای کتابخانه‌های دانشگاه پیام‌نور. تعامل انسان و اطلاعات، ۱۱(۱)، ۹۴-۱۱۲.

فرج پهلوی، عبدالحسین؛ و زوارقی، رسول. (۱۳۹۵). ارزیابی اویک‌های وب‌بنیاد ایران از نظر ویژگی‌های نمایشی و رابط کاربری. پژوهش نامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۱۳(۱۴)، ۸۲-۱۱۳.

فخرزاده، حدیث؛ رجایی‌پور، علیرضا؛ سیکرو، مهدی. (۱۳۹۹). بررسی نقش ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالدر میان اعضای هیأت علمی: اثرگذاری در ماندگی اخلاقی بر درگیری شغلی، ششمین کنفرانس بین‌المللی مهندسی صنایع و سیستم‌ها، قم.

مجیدی، زهرا. (۱۳۹۷). رابطه فرسودگی شغلی کتابداران و فناوری اطلاعات در چاپکی سازمانی کتابخانه‌های عمومی استان خراسان رضوی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند.

محمد اسماعیل، صدیقه. (۱۴۰۱). ۱۶۰ مؤلفه در ارزیابی تطبیقی کاربردپذیری وب سایت‌های کتابخانه‌های دانشگاه پیام نور کشورهای جمهوری اسلامی ایران، عراق و ترکیه. دانش‌شناسی، ۹۱، ۹۱-۱۱۵.

معمدی، فاطمه؛ باقری، پروین؛ امامی، ابراهیم. (۱۳۹۳). مقایسه ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال در کتابداران دانشگاه شیراز و دانشگاه علوم پزشکی شیراز، مجله پی‌اورد سلامت، ۸(۶)، ۵۵۲-۵۴۱.

منطق، حسن، جباری، لیلیا. (۱۴۰۱). مهارت سواد دیجیتال کارکنان و رابطه آن با توانمندسازی آنان (مورد مطالعه: کارکنان دانشگاه علامه طباطبائی). علوم و فنون مدیریت اطلاعات، ۱۸(۱)، ۲۲۱-۲۴۴.

جهانی، نسیمه. (۱۳۹۹). رابطه مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالو سواد اطلاعاتی با سواد سلامت دانشجویان عضو کتابخانه عمومی شهرستان بابلسر. پنجمین کنفرانس ملی رویکردهای نوین در آموزش و پژوهش، مازندران.

حامدی‌نسب، صادق؛ عزیزی، معصومه. (۱۴۰۰). نقش واسطه‌ای ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالدر ارتباط بین ویژگی‌های شخصیتی و خلایق با عملکرد تحصیلی دانشجویان، ۲۳(۹۰)، ۱۱۵-۱۳۰.

خادمی‌زاده، شهناز؛ یاری، صادق؛ قنادی‌نژاد، فرزانه. (۱۳۹۷). ارزیابی عملکرد کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی به روش ۳۶۰ درجه (نمونه‌پژوهی: کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شهید چمران اهواز)، ۲۹(۴)، ۱۵۷-۱۷۰.

راهچمندی، سمیرا. (۱۳۹۷). شناسایی ساختار رفتار یادگیری خودتنظیم کتابداران و تأثیر آن بر عملکرد شغلی آنان در کتابخانه‌های دانشگاه فردوسی قم. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فردوسی قم.

رحیمی، صالح؛ احمدی، وکیل؛ عزیزی، زهره. (۱۳۹۸). بررسی رابطه نگرش‌های شغلی با عملکرد شغلی کتابداران کتابخانه‌های عمومی کرمانشاه. مطالعات روان‌شناسی صنعتی و سازمانی، ۶(۲)، ۲۱۳-۲۲۶.

رهنما، اکبر؛ میرزا محمدی، محمد حسن؛ بیجوند، فرامرز. (۱۳۹۲). بررسی رابطه ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال با تولید علم در میان اعضای هیأت علمی دانشگاه شاهد، مجله علمی پژوهشی وزارت علوم، ۵۱(۳۲)، ۲۵۷-۲۸۸.

زارعی، هاجر؛ سامع سیاهکلودی، رویا. (۱۳۹۷). شاخص‌های عملکرد کتابداران کتابخانه‌های عمومی کشور. فصلنامه مدیریت اطلاعات و دانش‌شناسی، ۵(۴)، ۷۴-۶۵.

زهره‌وند، مصطفی؛ طباطبائی، مینو. (۱۳۹۹). بررسی رابطه ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتالو مهارت‌های سواد علمی فناوریانه بر مهارت زندگی دانش‌آموزان متوسطه، دومین کنفرانس ملی یافته‌های نوین یاددهی-یادگیری در دوره ابتدایی، بندرعباس.

سرگزی، حسینعلی؛ خوشفر، غلامرضا؛ جندقی‌میرمجله، فاطمه. (۱۳۹۴). بررسی مهارت‌های ترکیب و سنجش اطلاعات دیجیتال(مطالعه موردی: دانش‌آموزان سال چهارم دبیرستان شهر گرگان). کنفرانس بین‌المللی علوم انسانی، روانشناسی و علوم اجتماعی، تهران.

- Education and Research, Mazandaran. (In Persian)
- Jones, D. (1996). Critical thinking in an online world. <http://misc.library.ucsb.edu/untangle/ones.html>. (In Persian)
- Khademizadeh, S., Yari, S. and Gghanadinejad, F. (2019). Evaluation of the Performance of Librarians in Academic Libraries in a 360 Degree Method: Case Study of Central Library of Shahid Chamran University of Ahvaz. *Librarianship and Information Organization Studies*, 29(4), 157-170. doi: 10.30484/nastinfo.2019.2294 (In Persian)
- Li, Y., Li, K., Wei, W., Dong, J., Wang, C., Fu, Y., & Peng, X. (2021). Critical thinking, emotional intelligence and conflict management styles of medical students: A cross-sectional study. *Thinking Skills and Creativity*, 40.
- Mantegh, H., & Jabbari, L. (2022). Employee Digital Literacy Skills and its Relationship with their Empowerment (Case study: Allameh Tabatabai University staff). *Sciences and Techniques of Information Management*, 8(1), 221-244. (In Persian)
- Majidi, Zahra. (2018). The relationship between librarians' job burnout and information technology in the organizational agility of public libraries in Khorasan Razavi Province. Master's thesis. Department of Information Science and Knowledge Studies, Birjand University. (In Persian)
- Martin, A. (2005). DigEuLit—a European framework for digital literacy: a progress report. *Journal of Literacy*, 2: 130-136.
- McMullin, S. L. (2018). The Correlation between Information Literacy and Critical Thinking of College Students: An Exploratory Study. Doctoral Dissertations (Ph. D). University of North Texas.
- Mohammad Ismail, S. (2023). 160 components in the comparative evaluation of the usability of the
- References**
- Alavi, S. A. and Moshfegh, M. (2008). The Effect of Performance Assessment of the Personnel on Performance Improvement in Imam Sadeq(as) University. *Strategic Management Thought*, 2(2), 95-122. doi: 10.30497/smt.2008.118 (In Persian)
- DeLeon, B. G. (2012). Exploration of Action Learning and Critical Thinking| A Study of the Critical Thinking Development of Senior Managers. Doctoral dissertation. The George Washington University.
- Fakhrezad, Hadith; Rajabi-Pour, Alireza; Sabkrou, Mahdi. (2020). Investigating the Role of Integration and Measurement of Digital Information among Faculty Members: The Impact of Moral Distress on Job Engagement, Sixth International Conference on Industrial Engineering and Systems, Qom. (In Persian)
- Faraj Pahlo, A. H., & Zavaraghi, R. (2011). Evaluation of Iran Foundation web OPACs in terms of display features and user interface. *Library and Information Science Research*, 14, 82-113. (In Persian)
- Ghaffari S, Bakhtiari M. (2024). Examining the user interface on the web pages of digital libraries: proposed criteria for the libraries of Payam Noor University. *Human Information Interaction*; 11 (1). (In Persian)
- Hamed-Nasab, Sadegh; Azizi, Masoumeh. (1400). The mediating role of the synthesis and evaluation of digital information in the relationship between personality traits and creativity with academic performance of students. Vol. 23(90), pp. 115-130.
- Jahani, Nasimah. (2020). The relationship between skills in synthesizing and evaluating digital information and information literacy with health literacy among students who are members of the public library of Babolsar County. The Fifth National Conference on New Approaches in

- 10.22055/jiops.2019.31214.1147. (In Persian)
- Rahnama, Akbar; Mirza Mohammadi, Mohammad Hassan; Bijanvand, Faramarz. (2013). Examining the relationship between composition and measurement of digital information and scientific production among faculty members of Shahed University, Scientific Research Journal of the Ministry of Science, 51(32), 257-288. (In Persian)
- Sargazi, Hosseinali; Khoshfar, Gholamreza; Jandaghi Mirmohalleh, Fatemeh. (2015). Examining Skills in Integration and Evaluation of Digital Information (Case Study: Fourth Grade High School Students in Gorgan). International Conference on Humanities, Psychology, and Social Sciences, Tehran. (In Persian)
- Sekandari Seyfeddini, Zahra. (2019). The Role of Professional Ethics in the Job Performance of Librarians Mediated by Effort-Reward Imbalance. Master's Thesis. Department of Information Science and Knowledge Studies, Birjand University. (In Persian)
- Tella, A., & Ibinaiye, O. A. (2020). Correlates of staff motivation, satisfaction, and job performance of library staff in selected Nigerian university libraries. International Information & Library Review, 52(1), 32-49.
- Ugwu, C. I., & Ugwu, M. E. (2017). Demographic variables and job performance of librarians in university libraries in south east Nigeria. Library Philosophy & Practice (e-journal). <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/1553/>
- Unegbu, V. E., Babalola, Y. T & Basahuwa, C. B. (2020) The Role of Motivation in Librarians' Job Performance in Public University Libraries. Management Information Systems & E-commerce, 7(1), 1-12.
- Vilar, P., & Zumer, M. (2019). Comparison and evaluation of user interfaces of e-journals. Journal of Documentation, 61(2), 227-253.
- websites of Payam Noor University libraries in the countries of the Islamic Republic of Iran, Iraq, and Turkey. Science, 91, 101-115. (In Persian)
- Motamedi F, Bagheri P, Emami E. Comparison Of Critical Thinking Among Librarians Of Shiraz Universities . payavard 2015; 8 (6) :541-552
URL: <http://payavard.tums.ac.ir/article-1-5634-fa.html>(In Persian)
- Norouzi, Y., & Alipour Hafizi, M. (2018). Digital libraries. Librarianship and Information Organization Studies, 85, 41-64. (In Persian)
- Omotunde, O. I., & Alegbeleye, G. O. (2021). Talent management practices and job performance of librarians in university libraries in Nigeria. The Journal of Academic Librarianship, 47(2), 1-13.
- osareh F, bigdeli Z, morovati Z, hoseini M. A Survey of Relationship between Cultural Intelligence and Librarians' Job Performance in the Public Libraries of Khuzestan . Research on Information Science and Public Libraries 2016; 22 (1) :141-157
URL: <http://publiij.ir/article-1-1138-fa.html>(In Persian)
- Peng, Y. P. (2014). Job satisfaction and job performance of university librarians: A disaggregated examination. Library & Information Science Research, 36(1), 74-82.
- Rahchamdani, Samira. (2018). Identification of the self-regulated learning behavior structure of librarians and its impact on their job performance in the libraries of Ferdowsi University of Qom. Master's thesis, Department of Information Science and Knowledge Studies, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Ferdowsi University of Qom. (In Persian)
- Rahimi, S. , Ahmadi, V. and Azizi, Z. (2019). The Relationship of Job Attitudes with Job Performance in Kermanshah Public Librarians. *Industrial and Organizational Psychology Studies*, 6(2), 213-226. doi:

- Zaraei, Hajar; Sameh Siyahkalarudi, Roya. (2018). Performance Indicators of Librarians in Public Libraries of the Country. Journal of Information Management and Knowledge Science, 5(4), 65-74. (In Persian)
- Zhang, J., & Cheung, C. (2013). Metasearch engines feature analysis. Online Information Review, 27(6), 433.
- Zahrevand, Mostafa; Tabatabaei, Minoo. (2020). Examining the Relationship between Composition and Measurement of Digital Information and Technological Scientific Literacy Skills on the Life Skills of Secondary School Students. The Second National Conference on New Findings in Teaching and Learning in Primary Education, Bandar Abbas. (In Persian)